POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

CHOROBY CIELĄT

Opracował: Zbigniew Marciniak

Stare Pole, grudzień 2023 r.

Hodowcy decydujący się na produkcję mleka z roku na rok podnoszą poprzeczkę, próbują produkować jeszcze więcej, biją kolejne rekordy wydajności. Krowy mają wszystko czego potrzebują, a nawet więcej, bo one produkują, zarabiają, a każdy litr mniej to strata w budżecie. A co z cielętami? Przecież to od nich wszystko się zaczyna. O wydajności przyszłych krów musimy myśleć już od ich narodzin. Zawsze z nadzieją patrzymy na świeżo urodzoną jałówkę, bo to przecież przyszłość naszego stada krów mlecznych. Później często zachodzimy w głowę, dlaczego gdy się wycielą nie spełniają naszych oczekiwań. Dlatego już od samego porodu i przygotowań do niego musimy dołożyć wielu starań i troski w ich odchów i traktować go jako inwestycję w przyszłość, na której nie powinniśmy oszczędzać. Na nowonarodzone cielęta czyha wiele chorób, których, dzięki wczesnemu wykryciu i właściwej profilaktyce, możemy uniknąć czy zminimalizować ich skutki.

Jedna z pierwszych chorób, które mogą pojawić się u nowonarodzonego cielęcia, zwykle poniżej pierwszego tygodnia życia, to zapalenie pępka. Występuje w wyniku infekcji przez pępowinę przy porodzie lub wkrótce po nim. Pępek to jedna z głównych dróg dla wszelkich patogenów. Objawy jakie towarzyszą temu schorzeniu to bolesny, obrzęknięty i nie wysychający pępek, na którym może rozwinąć się ropień z wydzieliną. Może wystąpić wysoka temperatura i brak apetytu, a w skrajnych przypadkach może dojść do posocznicy i śmierci cielęcia. Aby uniknąć tych problemów bardzo ważny jest przebieg samego porodu. Musi odbywać się w higienicznych, czystych warunkach, a bezpośrednio po nim pępowina powinna być zdezynfekowana, najlepiej przez zanurzenie np. w jodynie. Higiena podczas samego porodu i później, szybkie podanie odpowiedniej ilości i jakości siary uchroni cielę przed zapaleniem pępka, jak również przed innymi chorobami, stanowiącymi duże zagrożenie w odchowie cieląt.

Należą do nich biegunki, mające największe znaczenie ekonomiczne i charakteryzują się najwyższą śmiertelnością zwierząt. Przyczyn występowania biegunek u cieląt jest wiele. Najczęściej ich sprawcami są bakterie, wirusy i pasożyty. Ich występowanie można znacznie ograniczyć poprzez stosowanie odpowiednich zasad higieny, tj. utrzymując odpowiednią czystość i suchość kojców, szybko oddzielając cielęta od matek, utrzymując je w osobnych budkach, karmiąc osobnymi butelkami ze smoczkami. Innymi sposobami zapobiegania takim infekcjom jest szczepienie matek przed porodem. Jest to jednak metoda skuteczna jedynie wtedy, gdy odpowiednio odpajamy cielęta siarą od szczepionej wcześniej matki. Bardzo ważną grupę czynników powodujących występowanie biegunek stanowią te zależne od nas. Są to między innymi: przekarmienie, niewłaściwe odpojenie siarą, brak higieny na porodówce i w miejscach przeznaczonych dla cieląt i podczas ich pojenia, nieprawidłowe stosowanie preparatów mlekozastępczych. Konsekwencją biegunek jest odwodnienie, kwasica, toksemia i hipoglikemia. Padnięcia spowodowane są głównie toksynami wytwarzanymi przez drobnoustroje atakujące młody organizm. Objawem postępującego odwodnienia jest utrata elastyczności skóry, co poznamy po opóźnionym powracaniu do normy uchwyconego fałdu skóry. Dołącza się do tego także zapadnięcie gałek ocznych oraz ochłodzenie pyska, uszu i końców kończyn. Krańcowe odwodnienie prowadzi do zalegania cielęcia. Szansą na wyzdrowienie cielęcia są nasze szybkie działania. Bardzo ważne jest odizolowanie chorej sztuki, co zapobiegnie rozszerzeniu się infekcji na zdrowe zwierzęta Podawanie płynów z elektrolitami rozpoczynamy już w momencie uchwycenia pierwszych objawów chorobowych. Pomocne w diagnozie przyczyn wystąpienia biegunek są szybkie terenowe testy paskowe, które pokażą jakie patogeny ją wywołały. Czy są to bakterie, wirusy, czy może pasożyty. Nie we wszystkich przypadkach pomoże zastosowanie antybiotyku.

Kolejnymi i często występującymi schorzeniami u cieląt są choroby układu oddechowego. Podobnie jak przy biegunkach, wiele zależy od właściwego utrzymania młodych zwierząt. Pomimo częstego występowania patogenów w otoczeniu cieląt, do zachorowania dochodzi głównie wśród sztuk o osłabionej odporności i utrzymywanych w złych warunkach. Brak odpowiedniej wentylacji i duże nagromadzenie szkodliwych gazów w powietrzu, zbyt rzadka zmiana ściółki, nadmierne zagęszczenie zwierząt, zwłaszcza w różnym wieku, łączenie zwierząt pochodzących z różnych środowisk, przeciągi oraz duża wilgotność powietrza to czynniki, które przyczyniają się do wystąpienia tych schorzeń. Wśród czynników zakaźnych, wywołujących zakażenia dróg oddechowych najistotniejsze są: BRSV (wirus syncytialny układu oddechowego bydła), BVDV (wirus wirusowej biegunki bydła), PI -3 (wirus parainfluenzy typu 3), Mycoplasma bovis.

Profilaktyka i zapobieganie to najlepsze metody eliminacji czynników sprzyjających pojawieniu się infekcji. Działania profilaktyczne w wielu przypadkach zapobiegną stosowaniu antybiotyków, co pozwoli ograniczyć tak niebezpieczne zjawisko jakim jest antybiotykooporność Prawidłowo odchowane cielę, zdrowe, świadczące o możliwości pobierania dużej ilości pasz to materiał do uzyskania po wycieleniu wysokowydajnej krowy.

Źródło:
internet
www.pfhb.pl
www.farmer.pl

Dziękujemy za poświęcony czas
i zapraszamy do wypełnienia ankiety,
w której można ocenić tą ulotkę.

©Copyright by Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Lubań 2023
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, przetwarzanie i rozpowszechnianie bez zgody PODR w Lubaniu jest zabronione

KLIKNIJ TUTAJ